

A 231
4

oo
Lis.

Hist.

III. C. 3.

ab
 RECTORE ACADEM. MAGNIFICENTISSIMO,
 SERENISSIMO PRINCIPE
 AC
 DOMINO,
 DOMINO FRIDERICO,
 DUCE AC PRINCIPE HEREDITARIO MECKLENBURGICO,
 PRINCIPE VETUSTÆ GENTIS HENETÆ, SVERINI, AC RACEBVRGI,
 COMITE ITEM SVERINENSI, TERRARVM ROSTOCHII
 ET STARGARDIÆ DOMINO,
 DOMINO NOSTRO LONGE CLEMENTISSIMO.

AD
 FESTOS DIES PENTECOSTALES
 PIE AGENDOS
 EXHORTATURUS,
 DE
 IMPOSITIONE MANUUM
 DONA SPIRITUS S.
 PER SE NON CONFERENTE
 PAUCA PRÆMITTIT
 PRORECTOR HODIERNUS
 JOANNES NICOLAUS PELE,
 J. U. D. COD. DUC. PROF. PUBL. ORDIN.
 ET CONSIST. DUC. CONSILIARIUS.

ROSTOCHII,
 TYPIS IO. IAC. ADLERI, SERENISSIMI DVCIS AVLICI,
 & ACADEMIAE TYPOGRAPHI.

DOMINO SPIRITUS S.
JOHANNES NICOLAUS FELLE
ROBERTO DE HOBENUS
ROSTOCKI
S. AC. LITH. TYPONUM

Beneficio Summi Numinis, sine quo nihil et humana-
rum rerum geritur et divinarum, Cives Academiae
Optimi, ad ea reservati sumus tempora, quae non so-
lum colligendis sed percipiendis etiam fructibus ascensionis
Christi, tam sunt accommodata, quam quae esse possunt ac-
commodatissima. Partium igitur Pro-Rectoris, hinc et mea-
rum, quae eadem mihi sunt impositae, sine dubio erit, Vos
omnes ac singulos, quoad ejus fieri potest, adhortari, ut ra-
tione hujus temporis habita, quaestus inde uberrimos faciatis.
Sed ne quis Vestrum veterem consuetudinem, pristinumque
morem, locum quendam Theologicum, licet non pluribus
persequendi, leviter perstringendi tamen, penitus requirat;
in mentem mihi venit, de impositione manuum, quae Aposto-
lica aetate in usu quoque fuit, dona Spiritus Sancti per se non
conferente, pauca quaedam in medium proferre. Nec a nostris
temporibus hoc meum propositum esse alienum videtur; pro-
pterea quod manus illis sunt impositae, in quos dona Spiritus
S. miraculosa sunt effusa, ut ex Actis Apostolorum cap. VI. 6.
VIII. 17. XIII. 3. XIX. 6. unicuique apparet; nec minus haec
materies tertio Pentecostes die, auditorum auribus solet pro-
poni. Prius vero quam rem ipsam aggrediamur, non minus
legere, quam audire meminimus, impositionem manuum ab
antiqua Ecclesia Judaica ad nos translata esse, eique suos de-
bere natales. Medebimur ergo lectorum, ut videtur, fatietati,
si summam duntaxat hujus ab Hebraeis traditi moris attinga-
mus. Placet vero ex his fontibus primo haurire, quos Vetus
nobis Testamentum aperit, quo facilius ad id, quod volumus,
perveniamus. Moribundum quidem legimus Genes. XLVIII,
14 Jacobum porrectas manus filiis imposuisse suis, huncque
ritum in benedictione adhibuisse. Nec minus Leviticus ipsam
passim caerimoniam ostendit, quam sacerdotes in victimis con-
secrandis observare jussi sunt, ut ex capitibus I. IV. et XVI.
lucide

lucide intelligitur. Omittimus morem, quem in Levitis inaugurandis Num. VIII. 10, secuti sunt, eundem, et qui Num. XXVII a Mose in Josua est repetitus. Tacemus, quod hinc idem in ecclesia judaica servatus fuerit, quem סמיכת ידי nominant. Novum Testamentum si consulimus, passim impositionis manuum expressa exstant vestigia, quæ quidem invenire nobis haud molestum erit. Offendimus enim Matth. XIX. 15. salvatorem nostrum imponendo manus parvulis benedixisse, ægotam mulierem Luc. XIII. 13. sanasse, atque de Apostolis credentibus Marc. XVI. 18. idem scriptum reliquisse. Itaque gradum facimus ad Apostolos, qui manus baptisatis eum sæpius in finem imposuerunt, ut iis potestatem miracula edendi contulerint. Inprimis hic lectores nostros ad quatuor, quæ supra commemoravimus, loca ex Actis Apostolorum remittimus, in quibus de χειρὸς θεῶν eiusque miranda specie pluribus agitur. Mox enim de Protomartyre Stephano, officio pauperibus necessaria vitæ subsidia distribuendi prefecto, χειρὸς θεῶν reperitur. Mox Samaritanis iste ritus ad Spiritum S. communicandum applicatur. Mox denique Prophetas donis Spiritus S. instructos, prædicantesque evangelium præmissa impositione manuum, ad opus, cui a DEO destinati erant, perficiendum dimissos esse deprehendimus. Hanc vero manuum impositionem ceu consuetudinem Hebræorum in primitiva Ecclesia Apostoli licet imitati sint, effusionem tamen Spiritus S. non aliter ac digitorum contrectatione fieri potuisse, et vi sua ab hoc ritu dependisse, nos nobis minime persuademus. Quod si enim manuum impositio tantam vim habuisset, ut ea prætermissa Spiritus S. dona plane nulla, admissa vero, omnia abundantius suppeditarentur; mirum foret, in Sacris pagnis hæc de re cautum nihil fuisse. Quoniam ergo inprimis, cum dies Pentecostis impletus esset, atque Apostoli cum aliis se unanimiter in eundem locum congregassent, ne littera quidem de impositione manuum litteris consignata est, ut ex Act. II. videre licet; nihil omnino causæ est, cur manuum impositionem necessariam fuisse stetuamus: quod sane et exempla Cornelii Centurionis aliorumque ostendere videntur, quos auditis Petri vocibus, Act.

X, prius baptismate fluminis sine *χειροθεσία* quam fluminis baptismatos esse animadvertimus. Neque enim manus DEI quæ omnia possunt, tam infirmæ fuerunt, ut non sine impositione manus idem efficere potuissent, nec quisquam est qui credat, hominum manibus divinam dexteritatem natura esse insitam, ut hujus beneficio libere supernaturalia edere possent. Equidem hoc errore olim Simon ille Magus vehementer ductus esse videtur, qui cum per *χειροθεσίαν* Apostolorum dari Spiritum S. animadvertisset, nihil prius antiquiusque habuit, quam ut hujus potestatis particeps fieret, eoque processit audaciæ, ut Apostolis offerret pecunias, his verbis usus: Date mihi potestatem istam, ut cuicumque imposuero manus accipiat Spiritum S. Quoniam vero, donum DEI pecuniis mediante impositione manuum comparari existimavit, gravissima hæc: pecunia tecum sit in perditionem, formula Petrus eum est allocutus. Ritus ille *χειροθεσίας* in Ecclesia et hodie nostra non infimum obtinet locum, licet non aliquid opis divinæ per se in eo esse statuamus. In ordinatione enim ministrorum Ecclesiæ, qui legitime vocati sunt, receptus est, ab apostolis acceptus. Et multæ subsunt causæ, quæ ad defendendam hanc cærimoniam non sine ratione allegantur. Sed licet utilem nec reprehendam esse hanc manuum impositionem defendamus; id tamen non agamus oportet, ut hunc morem necessario introductum mordicus defendamus, nec sine illo ministrum ecclesiæ dari somniamus; tantum abest ut donis miracula perpetrandi hodiernos sacerdotes affectum iri in animum inducamus. Nam neque in sacro codice de isto ritu singulatim nobis est præceptum, neque ad ministrum ecclesiæ necessario requiritur, ut ordinationem quasi induat, sed quia tot et tanta exinde in communem usum redundant commoda et tempore necessitatis e. g. pestis, belli &c. ejus copia fieri nequit, non inutilis eademque indifferens habetur. Nihil itaque afferunt Pontificii quorum tot sunt somnia quot capita, fingentes sine impositione manuum ad ecclesiasticum manus accedere posse neminem, donaque ad ministerium necessaria ex opere operato conferri, ac vocato, characterem quendam indelebilem inprimi. Quo fit, ut ordinationem ad

Septem eorum sacramenta referant. Fac ordinationem in Sacramento numerari quod tamen nunquam concedimus, quomodo ab ordinatione sacramento, ad collationem Spiritus S. miraculorum concludere liceret donorum. Quis unquam de Sacramento utriusque et V. et N. Testamentis proprio iudicavit, quod tamen de ordinatione in hoc sensu institutum esset. Quis unquam sacramentum ad certum ordinem Christianorum traditum affirmaret, nisi de lana caprina idem loqui censendus esset? Quis sacramento vim applicandi et obsignandi remissionem peccatorum atque aeternam salutem denegaret? Itaque cum ordinatio partem hominum, qui magistratu ecclesiastico funguntur, tantummodo attingat, nec salutis pignora exhibeat, exhibita confirmet, nomine sacramenti ordinationem nullo modo posse insigniri, quis est, qui neget. Impositionem manuum quod attinet, ea fuit pervulgata via S. Patriarcharum, Prophetarum, Christi, et postea Apostolorum quam suo ipsorum arbitrio ingressi sunt, cujus effectus non *χειροθεσία* per se sed precibus sunt producti, quæ quia merito Christi nitebantur, in eo quoque Ja et Amen fuerunt. Sed licet hæc impositio manuum, non sua natura horum effectuum causa nominanda sit; non tamen hæc exinde necessario fuit deinceps tollenda. Strictè quidem si sumitur indifferens est et propterea intermittendi eam nobis potestas esset; sed quia et in offensionem rudiorum et in damna igitur ecclesiæ cederet, ad rerum necessariorum rationem propius quodammodo si ita dicere licet accedit. Accedit quod multitudinem exemplorum in hoc ritu persequendo ante oculos potest ponere antiquitas, quidni ex aliis caperemus, quod nobis ex usu sit. Venimus ad Confirmationem, quæ ex primitiva ecclesia in nostra remansit. Quondam sacro lavacro intincti, mediante impositione manuum miraculosa dona Spiritus S. consequuntur, et Spiritus S. omnibus inspectantibus in baptisatos prolapsus est. Cum vero vera doctrina non solum proponeretur, sed non exiguis fere finibus definiretur, ea collatio donorum supernaturalium cessavit, nihilominus tamen *χειροθεσία* non sublata est. Aetate vero ubi baptisati longius proveci cogitationem sobrii hominis susceperant præsentibus episcopo ad doctrinam fidei profitendam, cui

cui fidem datam haud fallere juramento se obfrinxerunt delati sunt. *Xειροθεσια* denique adultos post factam fidei professionem confirmavit, omnemque actum, conceptis votis ut ad extremum vitæ halitum ordinem salutis, vera fide in Christum in operibus bonis efficaci accurate observarent, absolvit Non vero alia inductus hic actus causa, acquæ rationem cum Christi exemplo, qui parvulos, manus imponendi iisque benedicendi causa ad se adduci iussit, haberet. Sed, quemadmodum Pœta canit, homines in vetitum nituntur, sic apud Pontificios oleum tanquam visibi'e signum Scripturæ S. licet fundamento destitutum in fronte illeverunt; episcopo hanc formulam pronuntiante: Signo Te signo crucis et confirmo chrismate salutis: quæ quidem in Cultum DEI electitium, soliditatisque documentum cesserunt. Pervenimus ad Absolutionem, quæ plerumque impositis manibus, ab illo qui est a confessionibus administratur. Quid de externa hac consuetudine sit judicandum, palam jam ex evolutis rationibus est factum idcirco, quod sua indole nihil miraculi plenum ex illa elicere valebimus. Ex quo elucet eam ad absolutionem neque esse per se necessariam, neque spiritualia, consenti peccata, ex se largiri. Interim tamen hæc impositio manuum ad scandalum vitandum jure meritoque a ministris est ecclesiæ retinenda, præsertim cum sibi religioni habere debeant, si hominum infans ingenium, omiſſa hac impositione, de veritate religionis Christianæ et præceptorum fidei dubitare, vel desperare possit. Quantum igitur abest, ut *Xειροθεσια* propter se Spiritum S. contulerit, tantum aberit, ut castra Weigelianorum sequamur, qui non in festo Pentecostis vaticinium Ioelis impletum de effusione Spiritus S. arbitrantur, sed adhuc quotidie implendum esse censent. Persuasi sumus, quod est DEI gratia, nos in sacro baptismo, Spiritus S. donis esse perfusos, et si ex statu gratiæ decidimus, hisque perditis muneribus, inimicitias DEI suscepimus, Spiritum S. non curam nostræ conversionis abjicere, sed gratia sua præveniente, præparante, operante, cooperante, postremo conservante, nos exornaturum esse, ut tandem aliquando divitiarum generibus domus non manibus compactæ circumfluamus.

Itaque

Itaque cum talibus promissis gaudeamus, et tempus quod præfens est ea larga tamquam manu explere possit, agite Cives Academiæ Optimi, obeatis omnibus omisiss Vestrum munus, tempori prudenter inservientes. Concurratur a Vobis frequentibus ad templum, ut crescatis in templum sanctum in Domino, in quo et Vos coædificamini in habitaculum DEI per Spiritum Eph. II. 22. Offeratis more Judæorum hoc festo Pentecostes, primitias Eucharisticas pro nostro Immanuele Iesu Christo ad dextram Patris sui elato, cui omnia quæ nunc Spiritus applicat beneficia propter satisfactionem præstitam referimus accepta; secundum DEI voluntatem per verbum veritatis sic progeniti ut sitis primitiæ quædam suarum creaturarum h. e. populus a DEO selectus, et per Evangelium DEI consecratus Jac. I. 18. Si Vobis deest benedictio aut Spiritus sapientiæ intelligentiæ, consilii et timoris DEI, frequentetis locum ubi timor DEI habitat, illiusque memoria est infixæ; ibi præsto est futurus, et ad Vobis benedicendum, omnique perfectorum abundantia donorum Vos exornandos; ibi manus Altissimi nimirum ejus potentia quacunque salute Vos instruet. Si spirituali sacerdotio non digne satis præfueritis, potestis denuo præparari atque inaugurari, ut Vestra corpora tanquam hostiam viventem, sanctam, Deoque acceptam præbeat rationabilem vestrum cultum. Rom. XII. Credatis igitur in Spiritum S., qui est arrhabo hæreditatis Vestræ, et per quem tandem obfignabimini in diem redemptionis,
Eph. IV. 30.

P. P.

SUB SIGILLO ACADEMIÆ
FER. I. PENTECOSTES A. O. R. MDCCLII.

99 A 6988

ULB Halle

3

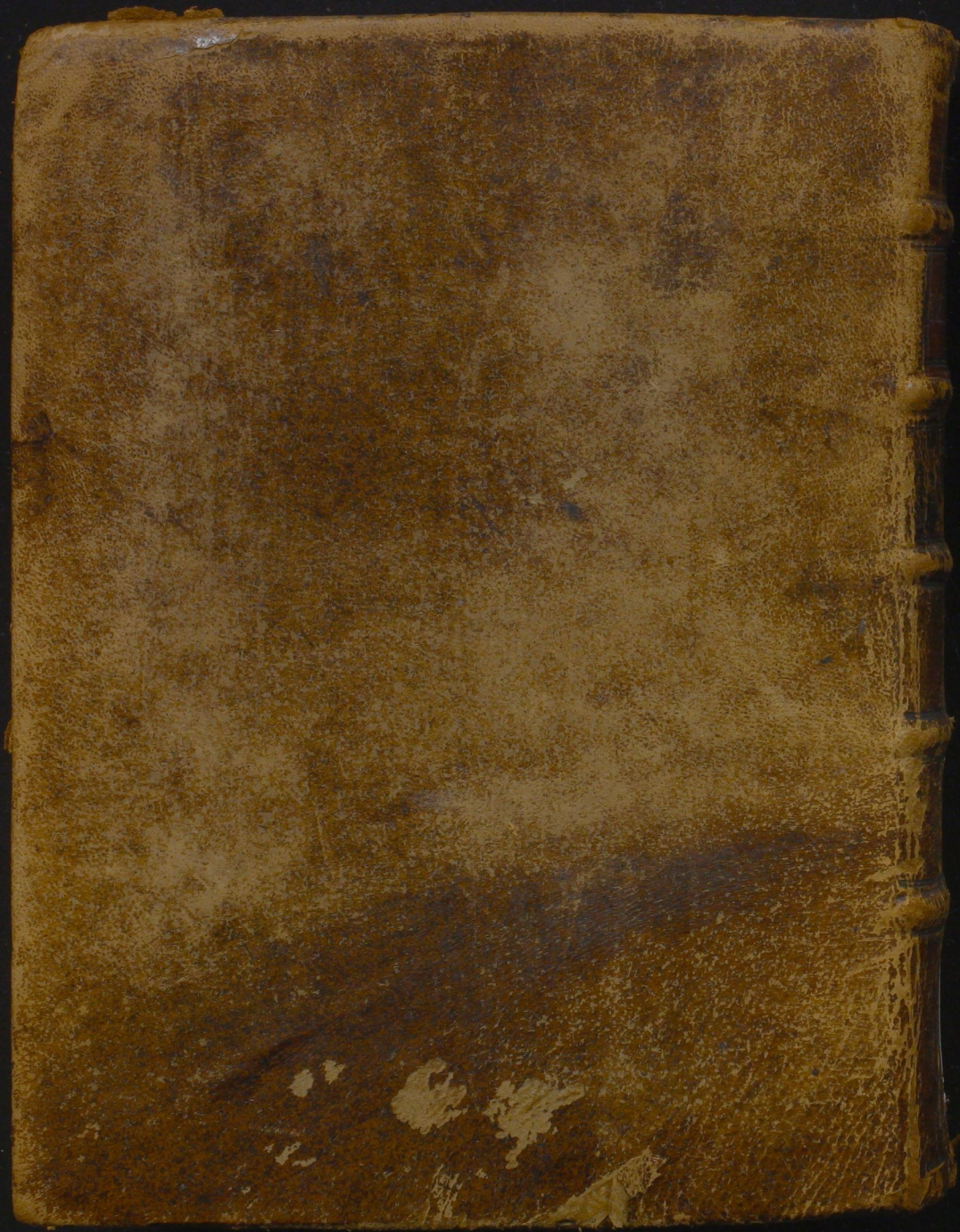
002 843 919

ursprüngl. Stk. 1 nicht gezählt, da
Teil nicht zu ermitteln

6517
1078

Reise

DEM. MAGNIFICENTISSIMO,
 SIMO PRINCIPE
 AC
 OMINO,
 FRIDERICO,
 HEREDITARIO MECKLENBURGICO,
 NTIS HENETÆ, SVERINI, AC RACEBV RGI,
 ERINENSI, TERRARVM ROSTOCHII
 ARGARDIÆ DOMINO,
 O LONGE CLEMENTISSIMO.

AD
 ES PENTECOSTALES
 IE AGENDOS
 ORTATURUS,
 DE
 TIONE MANUUM
 SPIRITUS S.
 N CONFERENTE
 CA PRÆMITTIT
 TOR HODIERNUS
 NICOLAUS PELE,
 DUC. PROF. PUBL. ORDIN.
 T. DUC. CONSILIARIUS.

OSTOCHII,
 ERI, SERENISSIMI DVCIS AVLICI,
 ADEMIAE TYPOGRAPHI.

